

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبتهای ویژه

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مراقبتهای ویژه تنفس و قفسه سینه شماره درس: ۵۱۲۵۲۴

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری

دروس پیش نیاز: مبانی مراقبتهای ویژه پرستاری، ارزیابی های تشخیصی، داروشناسی

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۲ کارشناسی ارشد پرستاری ویژه نیمسال تحصیلی: دوم ۴۰۴-۱۴۰۳

زمان کلاس: شنبه ساعت ۱۰-۱۲ مکان کلاس: ۲۳

مستول درس: دکتر علیرضا ایرج پور زمان حضور در دفتر کار: یکشنبه ها ساعت ۸-۱۰ صبح

شماره تماس: ۰۳۱-۳۷۹۲۷۶۱۶

Email: Irajpour@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر غفاری، دکتر سلطانی، استاد گروه بیهوشی، دکتر ایرج پور

شرح درس:

دستگاه تنفس به عنوان منشا تامین اکسیژنرسانی بدن، در جریان بیماریهای حاد و مزمن دستخوش تغییرات می شود که تحت شرایطی به مرحله تهدید حیات می رسد. در اینصورت مراقبتهای ویژه از بیمار مبتلا به مشکلات این دستگاه ضروری می نماید. در این درس دانشجوی علاوه بر تشخیص و درمان شایعترین بیماریهای دستگاه تنفس و صدمات قفسه سینه، با اصول مراقبتهای ویژه پرستاری این دستگاه و خصوصا بیماران تحت تهویه مکانیکی آشنا می شود.

اهداف کلی:

آشنایی با اصول مراقبت-های ویژه پرستاری از بیماریهای دستگاه تنفس با تاکید بر آموزش به بیمار، خانواده، کادر پرستاری و دانشجویان

اهداف رفتاری:

در انتهای دوره از دانشجویان انتظار می رود، قادر باشند :

- ۱- نحوه ارزیابی بیماران تنفسی بویژه معاینات دستگاه تنفس را تشریح نمایند.
- ۲- تشخیص های پرستاری رایج در بیماران مبتلا به بیماریهای تنفسی را فهرست کنند.
- ۳- روشهای پایش و تشخیص رایج تهاجمی و غیر تهاجمی دستگاه تنفس را توضیح دهند.
- ۴- علائم و نشانه ها، تشخیص و چگونگی درمان نارسایی حاد تنفسی را بیان نمایند.
- ۵- علائم و نشانه ها، تشخیص و چگونگی درمان سندرم دیسترس حاد تنفسی را بیان نمایند.

- ۶- علائم و نشانه‌ها، تشخیص و چگونگی درمان هایپر تانسیون ریوی را بیان نمایند.
- ۷- کارکرد و تنظیمات دستگاه تهویه مکانیکی را تشریح کنند
- ۸- موارد عدم تطابق بیمار با دستگاه تهویه مکانیکی و مدیریت آنرا توضیح دهند.
- ۹- علائم و نشانه‌ها، تشخیص و چگونگی درمان و مراقبت‌های پرستاری پنومونی وابسته به ونتیلاتور را بیان نمایند.
- ۱۰- مراقبت‌های پرستاری بیماران تحت تهویه مکانیکی را بیان نمایند
- ۱۱- مراقبت‌های پرستاری بیماران مبتلا به نارسایی حاد تنفسی، ARDS، هایپر تانسیون ریوی را بیان نمایند.
- ۱۲- کاربرد جراحی‌های رایج و پروسیجرهای تهاجمی قفسه سینه را تشریح نمایند.
- ۱۳- مراقبت‌های پرستاری در جراحی‌ها و پروسیجرهای توراکس را تشریح نمایند.

روش تدریس:

این درس با استفاده از روش‌های سخنرانی، بحث در گروه‌های کوچک و روش‌های اکتشافی و با رویکرد تفکر انتقادی و متمرکز بر حل مساله ارائه خواهد شد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

دانشجویان مکلفند با استفاده از منابع معتبر علمی و جدیدترین شیوه‌های آموزشی و داوطلبانه (با هماهنگی مسئولین درس ویژه نیمسال) یکی از تکالیف پیشنهادی زیر را انتخاب و اجرا نمایند بگونه‌ای که هر تکلیف فقط در یکی از دروس فوق اجرائی گردد. دانشجویان موظفند حداقل یک هفته قبل از ارائه، (طبق برنامه زمانبندی با توجه به موضوع انتخابی) تکلیف خود را به استاد مربوطه تحویل دهند. ارائه نسخه سخت و نرم سمینار ضروری است.

۱) تدوین و ارائه یک سمینار فرآیند پرستاری (ترجیحاً در شرایط بالینی و با حضور پرسنل و دانشجویان کارشناسی و...) در مورد یکی از شایعترین بیماریهای بخش ویژه تنفس (مطرح شده در برنامه درسی) حاوی معرفی بیماری با تاکید بر پیشگیری، تشخیص، درمان، توانبخشی و چگونگی مراقبت‌های پرستاری براساس فرآیند پرستاری. در این تکلیف دانشجویان ضمن مراجعه به جدیدترین منابع (حداقل ۵ منبع لاتین از ۲۰۱۸ به بعد) سمینار خود را براساس اصول مقاله نویسی تدوین نموده و حداقل یک هفته قبل از ارائه (طبق برنامه زمانبندی که با توجه به موضوع سمینار در جدول مشخص گردیده است) به استاد مربوطه تحویل دهد.

لازم است که مطلب تهیه شده با فونت ۱۴ و قلم Lotus تایپ شود و اصل مطلب بین ۱۵-۲۰ صفحه باشد منابع و پیوستها به سقف صفحات اضافه می شود. روش رفرنس نویسی بصورت هاروارد (نام نویسنده و سال در متن) می باشد

۲) تدوین یک برنامه آموزشی به مددجویان (بیمار و خانواده) مبتلا به یکی از اختلالات سیستم عصبی و روانی (مطرح در طرح درس) شایع (براساس اعلام نیاز مراکز آموزش محیط‌های بالینی) است خصوصیات مورد توجه در تدوین برنامه عبارتند از:

- الف) استفاده از حداقل ۵ رفرنس معتبر خارجی از سال ۲۰۱۸ به بعد
- ب) در قالب یک دفترچه آموزشی شامل معرفی مختصر آناتومی و فیزیولوژی دستگاه مبتلا، بیماری، علائم و نشانه‌ها، پیشگیری، تشخیص، درمان و مراقبت‌های مربوطه خصوصاً موضوع مراقبت از خود
- د) نگارش ساده و در حد فهم و درک بیماران
- ر) دارای تصویر، آمار، جدول و .. هر آنچه که به فهم بهتر مطالب کمک می نماید
- ز) منبع نویسی به روش ونکوور با ذکر منابع در انتها.

۳) با انجام مطالعه کتابخانه‌ای و جستجو در بانکهای اطلاعاتی، پروتکلی برای مراقبتهای حین انجام پرسیجرهای بخش ویژه (مثال: ساکشن، لوله تراشه و تراکتوستومی، اکسیژن درمانی و...) تهیه و در آن اندیکاسیون، مراحل، عوارض و... ارائه گردد. جدیدترین یافته‌های علمی در خصوص پروتوکل، علائم و نشانه‌های نیاز به آن با توجه به معیارهای زیر:

الف) استفاده از حداقل ۵ منبع مرجع و معتبر خارجی
ب) با منبع نویسی به روش هاروارد و در انتهای مطلب
ج) منابع می‌بایستی به روز و از ۲۰۱۸ به بعد باشد

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه‌ای رعایت گردد.

۱) حضور به موقع دانشجو در جلسات درس

۲) مطالعه مطالب مربوطه از منابع معرفی شده، قبل از حضور در کلاس و بحث در مورد جدیدترین یافته‌ها

۳) ارائه تکالیف بصورت نسخه نرم و نسخه سخت به استاد مربوطه، گرفتن نظرات وی و ارائه در موعد مقرر

۴) ارائه پیشنهاد و نقد جلسات درس به منظور بهبود کیفیت کلاس

۵) اظهارنامه اصالت تکلیف روی کلیه مطالب ارائه شده قرار گیرد.

۶) کسب حداقل ۷۰ درصد نمره آزمون کتبی ضروری است و کمبود این نمره نمی‌تواند از طریق سایر اجزای ارزشیابی جبران گردد.

۷) بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص معاون محترم آموزشی دانشکده مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می‌باشد:

یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲/۲۵ نمره
چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می‌شود مقرر گردید به ازای هر جلسه استاد می‌تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	تدوین تکلیف انتخابی و ارائه آن	۴
۲	حضور فعال (ارائه خلاصه مطالعه انجام شده، پرسش و پاسخ و...) ارائه به موقع تکالیف و...	۲
۳	آزمون ترم	۱۴
۴		
	جمع	۲۰

منابع اصلی:

Urden L, Stacy K, Lough M. Critical Care Nursing: Diagnosis and Management. 2022. London: Elsevier co.

Aitken L, Marshall A, Chaboyer W. Critical Care Nursing. 2019. . London: Elsevier co.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

Burns S, Delgado S, AACN Essentials of Critical Care Nursing 2019. New York: Mc Graw Hill Education

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: مراقبت های ویژه تنفس و قفسه سینه **شماره درس:** ۵۱۲۵۲۴ **نیمسال:** دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۳

رشته تمصیلی: پرستاری مراقبت ویژه **فراگیران:** ترم ۲ **زمان:** شنبه ها ساعت ۱۰-۱۲

اساتید درس: دکتر ایرج پور، دکتر غفاری، دکتر طالب زاده، استاد گروه بیهوشی

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس						
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس	منبع و فصل مورد مطالعه
۱	۱۴۰۳/۱۱/۱۳	معرفی درس، بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار مراقبت های ویژه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر ایرج پور	
۲	۱۴۰۳/۱۱/۲۰	روش های تشخیصی (تفسیر گرافی قفسه سینه، آنژیوگرام ریوی، توموگرافی عروق ریه و اسکن V/Q، برونکوسکوپی)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر ایرج پور	
۳	۱۴۰۳/۱۱/۲۷	پایش (پایش تهاجمی و غیر تهاجمی سامانه تنفسی، پایش داده های دستگاه ونتیلاتور)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	دکتر ایرج پور	
۴	۱۴۰۳/۱۲/۴	تشخیص و درمان نارسایی حاد تنفسی و با تاکید بر درمان مبتلایان به کوید ۱۹	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پیشخوانی، شرکت فعال در بحث و پاسخگویی به سئوالات مطرح شده در کلاس درس	استاد گروه بیهوشی	
۵	۱۴۰۳/۱۲/۱۱	ادامه تشخیص و درمان دیسترس حاد تنفسی و هایپر تانسیون ریوی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	✓	استاد گروه بیهوشی	
۶	۱۴۰۳/۱۲/۱۸	حمایت تنفسی (اصول و مفاهیم تهویه مکانیکی، مدهای تنفسی و تنظیمات دستگاه تهویه مکانیک)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	✓	دکتر غفاری	
۷	۱۴۰۴/۱/۱۶	حمایت تنفسی (جداسازی از ونتیلاتور، مراقبت های پرستاری از بیمار تحت تهویه مکانیکی)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	✓	دکتر غفاری	
۸	۱۴۰۴/۱/۲۳	حمایت تنفسی (ادامه مراقبت های پرستاری از بیمار تحت تهویه مکانیکی، پنومونی وابسته به ونتیلاتور)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	✓	دکتر غفاری	
۹	۱۴۰۴/۱/۳۰	جراحی های قفسه سینه (تروما ها، پنومونکتومی، لوبکتومی، رزکسیون وج، دکورتیکیشن)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	✓	دکتر سلطانی	

دکتر سلطانی	✓	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	پروسیجر های قفسه سینه (چست تیوپ، بیوپسی ریه، استنت ریه)	۱۴۰۴/۲/۶	۱۰
دکتر ایرج پور	✓	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت های پرستاری در جراحی های قفسه سینه	۱۴۰۴/۲/۱۳	۱۱
دکتر ایرج پور	✓	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	ادامه مراقبت های پرستاری در جراحی ها و پروسیجر های قفسه سینه	۱۴۰۴/۲/۲۰	۱۲
دکتر غفاری	✓	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین	مراقبت های پرستاری در نارسایی حاد تنفسی و ARDS و با توجهات ویژه مبتلایان کوید ۱۹	۱۴۰۴/۲/۲۷	۱۳

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش